

Sygn. akt I C 1986/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie

Przewodniczący: SSR(...)

Protokolant: (...)

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2015 r. w (...)

na rozprawie

sprawy z powództwa P. G.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci wyroku zaocznego wydanego przez (...) w dniu 16 stycznia 2004 r. w sprawie o sygn. akt IC 407/03, któremu (...) nadał klauzulę wykonalności na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. postanowieniem z dnia 16 września 2014 r. w sprawie o sygn. akt I Co 60/14 – w zakresie zasądzonych odsetek ustawowych od należności głównej za okres od 31 grudnia 2006 r. do 28 września 2011 r.;

II. umarza postępowanie w zakresie żądania pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego określonego w punkcie I co do zasądzonych odsetek ustawowych od należności głównej za okres od 17 stycznia 2004r. do dnia 18 marca 2004r.;

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

IV. zasądza od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. na rzecz powoda P. G. kwotę 2.596,06 zł (dwa tysiące pięćset dziewięćdziesiąt sześć złotych sześć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt. IC 1986/14

UZASADNIENIE

Powód P. G. wniósł pozew przeciwko pozwanemu (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – wyroku zaocznego (...) z dnia 16 stycznia 2004 r. w sprawie o sygn. akt I C 407/03 z powództwa (...) Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w E., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 16.09.2014 r., w zakresie odsetek ustawowych w wysokości 52.529,48 zł naliczonych od kwoty 55.269,88 zł od dnia 17.01.2004r. do dnia 28.09.2011 r. Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych oraz o udzielenie zabezpieczenia powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że przeciwko powodowi, z wniosku pierwotnego wierzyciela, prowadzone było postępowanie egzekucyjne, umorzone wobec bezskuteczności egzekucji w dniu 30.12.2006 r. W dniu 03.03.2005 r. (...) Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w E. zawarł umowę przelewu wierzytelności,

wynikającej z ww. orzeczenia na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.. Pozwana dopiero w dniu 16.07.2014 r. wystąpiła z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności. Następnie z wniosku pozwanej zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne z rachunku bankowego i wynagrodzenia za pracę, o którym powód został zawiadomiony pismem z dnia 29.09.2014 r. Powód podniósł zarzut przedawnienia odsetek od kwoty 55.269,88 zł za okres od dnia 17.01.2004 r. do dnia 28.09.2011 r. Zdaniem powoda odsetki za ww. okres uległy przedawnieniu z uwagi na fakt, iż pomimo przerwania biegu przedawnienia przez wszczęte postępowanie egzekucyjne zakończone w dniu 30.12.2006 r. upłynął 3 – letni okres przedawnienia określony w art. 125 kc.

Postanowieniem z dnia 12.01.2015 r. (...) zabezpieczył powództwo powoda P. G. przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez (...) T. W. w sprawie o sygn. akt (...) w zakresie w jakim egzekucja dotyczy odsetek ustawowych od kwoty 55.269,88 zł od dnia 31 grudnia 2006 r. do dnia 29 września 2011 r. W pozostałym zakresie wniosek podlegał oddaleniu.

Postanowieniem z dnia 28.04.2015 r. oddalono wniosek powoda o udzielenie zabezpieczenia z uwagi na jego udzielenie postanowieniem z dnia 12.01.2015 r.

Pismem procesowym z dnia 13.07.2015 r. powód zmodyfikował treść żądania pozwu, wskazując, iż wnosi o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – wyroku zaocznego (...) z dnia 16 stycznia 2004 r. w sprawie o sygn. akt IC 407/03 z powództwa (...) Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w E., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 16.09.2014 r., w zakresie kwoty 51.379,41 zł tj. odsetek ustawowych od kwoty 55.269,88 zł naliczonych od dnia 19.03.2004 r. do dnia 28.09.2011 r.

Pozwany w odpowiedzi na pozew uznał powództwo w zakresie kwoty 32.457,80 zł tytułem odsetek ustawowych od kwoty 55.269,88 zł od dnia 31.12.2006 r. do dnia 29.09.2011r. oraz wniósł o oddalenie powództwa w części dotyczącej odsetek ustawowych od kwoty głównej 55.269,88 zł od dnia 17.01.2004 r. do dnia 30.12.2006 r. Jednocześnie wniósł o zasądzenie od powoda, na jego rzecz, kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazano m.in., że pomiędzy datą 30.12.2006 r. (umorzeniem postępowania egzekucyjnego prowadzonego z wniosku pierwotnego wierzyciela), a datą 29.09.2014 r. (dniem wszczęcia egzekucji komorniczej z wniosku pozwanego) nie były podejmowane czynności skutkujące przerwaniem biegu przedawnienia roszczenia okresowego w postaci odsetek.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Prawomocnym postanowieniem z dnia 16 września 2014 r., (...) w sprawie o sygn. akt (...) nadał klauzulę wykonalności wyrokowi zaocznemu z dnia 16 stycznia 2004 r. wydanemu w sprawie z powództwa Syndyka Masy Upadłości Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w E., na mocy którego zasądzono solidarnie od P. G. oraz M. L. na rzecz pozwanego kwotę 55.269,88 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwot:

-49.134,04 zł od dnia 01 lipca 2001 r. do dnia zapłaty

-6.135,84 zł od dnia 21 listopada 2003 r. do dnia zapłaty

wraz z kosztami procesu w wysokości 6.316,20 zł.

W oparciu o wskazany tytuł wykonawczy, w 2004r. wierzyciel wystąpił do Komornika sądowego przy (...) o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko P. G. oraz M. L.. Postępowanie umorzono jako bezskuteczne postanowieniem komornika z dnia 30 grudnia 2006r.

/okoliczności bezsporne, nadto: kopia tytułu wykonawczego, k.7, postanowienie z dnia 30.12.2006r., k.41 akt egzekucyjnych VI Km 646/06 /

W dniu 03 marca 2005 r.(...) Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w E. zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w G. umowę przelewu wierzytelności, obejmującą wierzytelność wynikającą z wyroku zaocznego z dnia 16 stycznia 2004 r. wydanego w sprawie I C 407/03 przez (...)

/ okoliczność bezsporna, nadto: umowa przelewu wierzytelności –k. 8-10/

Prawomocnym postanowieniem z dnia 16 września 2014 r. (...) w sprawie o sygn. akt (...) nadał na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. klauzulę wykonalności wyrokowi zaocznemu z dnia 16 stycznia 2004 r. wydanemu w sprawie (...) przeciwko P. G..

/okoliczność bezsporna, nadto: postanowienie z dnia 16.09.2014 r. sygn. akt (...) – k.65-65v akt egzekucyjnych (...)

Z wniosku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G., w dniu 29 września 2014r., zostało wszczęte przeciwko P. G. postępowanie egzekucyjne w oparciu o tytuł wykonawczy - wyrok zaoczny (...) z dnia 16 stycznia 2004 r. w sprawie I C 407/03 opatrzony klauzulą wykonalności.

/okoliczność bezsporna, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji, k.6-6v/

Sąd zważył, co następuje:

Sąd oparł swe ustalenia w zakresie stanu faktycznego – który był w istocie bezsporny – na podstawie dokumentów oraz kopii dokumentów złożonych do akt sprawy, oraz na dokumentach znajdujących się w aktach spraw (...), bowiem ich autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron, jak również Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania ich prawdziwości.

Poza sporem była kwestia legitymacji procesowej stron, jako również okoliczność umorzenia postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko powodowi w sprawie (...) na mocy postanowienia(...)z dnia 30.12.2006 r.

Strona pozwana uznała roszczenie odnośnie pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności skierowanego przeciwko powodowi w zakresie odsetek od 31.12.2006 r. do dnia 29.09.2011r.

Zgodnie z treścią art. 840 kpc dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Z powyższego przepisu wynika, że obowiązkiem strony powodowej było wykazanie wszelkimi obiektywnymi dowodami, iż odpadł obowiązek spełnienia świadczenia objętego treścią tytułu wykonawczego.

Zasadności żądania pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności strona powodowa upatrywała w przedawnieniu roszczenia o odsetki. Powód ostatecznie wnosił o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w zakresie odsetek ustawowych naliczonych od kwoty 55.269,88 zł od dnia 19.03.2004 r. do dnia 28.09.2011 r. Strona pozwana w sposób jednoznaczny przy pierwszej czynności procesowej - w odpowiedzi na pozew uznała natomiast żądanie pozwu co do odsetek od dnia 31.12.2006 r. do dnia 29.09.2011r.

W myśl art. 213 § 2 kpc Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Tym niemniej, stosownie do art. 321§1 kpc, Sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzić ponad żądanie. W świetle powyższego, pomimo uznania powództwa również w zakresie odsetek za dzień 29 września 2011r., wobec faktu, że powództwo nie obejmowało żądania w tym zakresie, Sąd nie był związany uznaniem powództwa odnośnie odsetek za dzień 29 września 2011r.

Z przytoczonych względów, w zakresie objętym uznaniem a niewykraczającym poza żądanie pozwu, w punkcie I sentencji Sąd pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy w postaci wyroku zaocznego (...) z dnia 16 stycznia 2004 r. w sprawie o sygn. akt I C 407/03, któremu (...) nadał klauzulę wykonalności na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. postanowieniem z dnia 16 września 2014r. w sprawie I Co 60/14.

W punkcie II sentencji, na podstawie art.355§1 kpc, Sąd umorzył postępowanie w zakresie objętym cofnięciem powództwa. W świetle bowiem art. 203 § 1 kpc pozew mógł być (częściowo) cofnięty bez zezwolenia pozwanego bowiem cofnięcie nastąpiło przed skutecznym doręczeniem odpisu pozwu stronie pozwanej. Sąd nie dopatrzył się zaś okoliczności, które, w myśl art. 203§4 kpc mogły by skutkować uznaniem cofnięcia pozwu za niedopuszczalne.

Powód domagał się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego co do odsetek naliczonych za okres od 19 marca 2004r. do dnia 28.09.2011 r. W ocenie Sądu, żądanie powoda jest nieuzasadnione co do odsetek liczonych od dnia 19 marca 2004r. do dnia 30 grudnia 2006r.

W świetle przytoczonej powyżej treści przepisu art. 840 § 1 kpc nie ulega wątpliwości, że przedawnienie wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym może stanowić podstawę powództw przewidzianego w art. 840 § 1 kpc (por. orzecz. SN z dnia 27.02.1969 r., II CZ 37/69, OSPiKA 1970, nr 2 poz. 34, z dnia 13.04.1972 r., I Cz 35/72, GsiP 1972, Nr 21, s.2). Stanowisko takie aprobowane jest także w doktrynie (por. Z Świeboda „Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne”, Komentarz, Wydawnictwo prawnicze, (...)1994 r. str. 136). Podobnie wypowiedział się E. W. (Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz, Warszawa 1972, s.289). Może być ono podnoszone jedynie w toku postępowania wywołanego wniesieniem powództwa w trybie art. 840 § 1 kpc.

Zgodnie z art. 123§ 1 pkt 1 kc bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Przerwanie biegu przedawnienia ma skutek niweczący w stosunku do biegu tego terminu co oznacza, że czas terminu przedawnienia, który upłynął do czasu zaistnienia przerwy uważa się za niebyły. Dłużnik po przerwaniu biegu terminu przedawnienia znajduje się w takim położeniu prawnym, jaki istniał, gdy jego roszczenie stało się wymagalne. Zgodnie z art. 124§ 1 kc po każdym przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie ono na nowo, a bieg terminu przedawnienia zaczyna biec od dnia następnego po zakończeniu przerwy.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt sprawy niniejszej wskazać należy, iż przedmiotowy prawomocny wyrok zaoczny został wydany w 2004 r. W tym samym roku zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne, które zakończyło się w dniu 30 grudnia 2006 r. na skutek wydania przez komornika postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. Termin przedawnienia rozpoczął zatem bieg na nowo od dnia 31 grudnia 2006 r. Kolejne przerwanie biegu terminu przedawnienia miało miejsce wskutek złożenia przez pozwanego, w dniu 16 lipca 2014r., wniosku o nadanie klauzuli wykonalności wyrokowi zaocznemu z zaznaczeniem przejścia uprawnień na nowego wierzyciela.

Zgodnie z zasadą wynikającą z art. 118 kc, trzyletniemu przedawnieniu ulegają stwierdzone wyrokiem roszczenia o odsetki za opóźnienie należne i wymagalne po dniu uprawomocnienia się wyroku. Jak wynika z wyroku (...) z dnia 15.01.2014 r. sygn. akt I CSK 197/13 zgodnie z zasadą, którą wyraża art. 118 kc termin przedawnienia dla roszczeń o świadczenie okresowe wynosi trzy lata. Według tej zasady, niezależnie od charakteru długu głównego, ulega przedawnieniu roszczenie o odsetki za opóźnienie. Przepisem szczególnym w stosunku do art. 118 kc jest art.

125§ 1 kc, przewidujący dla roszczeń stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądu, bez względu na ich charakter, dziesięcioletni termin przedawnienia, z wyłączeniem jednak roszczeń obejmujących świadczenia okresowe należne w przyszłości, które ulegają przedawnieniu trzyletniemu. Innymi słowy określony w art. 125 § 1 kc dziesięcioletni termin przedawnienia ma zastosowanie do stwierdzonych wyrokiem roszczeń o odsetki za opóźnienie wymagalnych w chwili uprawomocnienia się wyroku. Trzyletniemu przedawnieniu ulegają stwierdzone wyrokiem roszczenia o odsetki za opóźnienie należne i wymagalne po dniu uprawomocnienia się wyroku.

W sprawie niniejszej nie można uznać dnia 19 marca 2004r. za datę początkową przedawnienia odsetek, bowiem wszczęcie postępowania egzekucyjnego w 2004 r. spowodowało przerwanie biegu przedawnienia. Umorzenie postępowania na skutek bezskuteczności egzekucji skutku tego nie zniweczyło. Stąd, dopiero po umorzeniu postępowania egzekucyjnego, które nastąpiło w dniu 30.12.2006 r., bieg terminu przedawnienia rozpoczął się na nowo.

Uznawszy zatem, że roszczenie dotyczące odsetek objętych kwestionowanym tytułem wykonawczym za okres od dnia 19 marca 2004r. do dnia 30 grudnia 2006r. nie uległo przedawnieniu, na podstawie art.840§1 pkt 2 kpc a contrario Sąd powództwo oddalił, o czym orzeczono w punkcie III wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc ustalwszy, że żądanie pozwu zostało uwzględnione w 63%. W związku z tym Sąd obciążył kosztami procesu powoda w 37%, pozwanego w 63%.

Po stronie powoda powstały koszty w kwocie 6.245 zł, w tym 2.628 zł tytułem opłaty od pozwu oraz 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Po stronie pozwanego zaś – kwota 3.617 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Po dokonaniu kompensacji wzajemnych wydatków stron, z uwagi na udział, w jakim każda ze stron przegrała proces, Sąd w pkt IV wyroku zasądził od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. na rzecz powoda P. G. kwotę 2.596,06 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W ocenie Sądu pomimo, iż w sprawie nastąpiło uznanie powództwa w odpowiedzi na pozew, brak było podstaw do zastosowania art.101 kpc. Nie można bowiem przyjąć, iż pozwany nie dał powodów do wytoczenia powództwa, a jest to przesłanka sine qua non zastosowania wskazanego powyżej przepisu. W świetle poglądów doktryny i orzecznictwa, pozwany nie daje powodu do wytoczenia powództwa, jeżeli jego stosunek wobec roszczenia powoda, oceniony zgodnie z doświadczeniem życiowym, usprawiedliwia wniosek, że powód uzyskałby zaspokojenie swojego roszczenia bez wytoczenia powództwa. Równocześnie jednak omawiany przepis co do zasady nie ma zastosowania w tych wypadkach, gdy osiągnięcie skutku prawnego nie może nastąpić w inny sposób niż tylko przez wytoczenie powództwa, choćby zamiary stron były całkowicie zgodne. W tym miejscu należy przytoczyć stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w postanowieniu z dnia 06.12.2012 r. w sprawie sygn. akt IV Cz 121/12 (Lex nr 1288733), który stwierdził, że jeśli zachodzą okoliczności stanowiące postawę powództwa opozycyjnego, o którym mowa w art. 840 kpc sam fakt dysponowania przez wierzyciela tytułem wykonawczym, który może stanowić podstawę egzekucji, daje dłużnikowi powód do wytoczenia sprawy w rozumieniu art. 101 kpc. Jeśli więc w takiej sytuacji powództwo zostaje wytoczone przez dłużnika w toku procesu wierzyciel wydaje dłużnikowi sporny tytuł wykonawczy, to dłużnik zasadnie może domagać się zasądzenia zwrotu kosztów procesu na podstawie art. 98 kpc, podnosząc, że zaspokojenie roszczenia nastąpiło na skutek wytoczenia powództwa.

Zarządzenia:

V. 1.(...)

VI. 2.(...)

3.(...)

4.(...)

5. (...)